

Laidiens: 18.09.2001., Nr. 131

Ministru kabineta noteikumi Nr.398

Rīgā 2001.gada 11.septembrī (prot. Nr.42 33.§)

Meža atjaunošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Meža likuma 23.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. meža atjaunošanas termiņus atsevišķiem meža augšanas apstākļu tipiem;
- 1.2. kritērijus, pēc kuriem mežaudzi atzīst par atjaunotu;
- 1.3. atjaunotās mežaudzes (jaunaudzes) kopšanas pārbaudes kritērijus.

II. Meža atjaunošanas termiņš atsevišķiem meža augšanas apstākļu tipiem

2. Pēc cirtes veikšanas vai citu faktoru ietekmes, ja tās dēļ mežaudzes šķērslaukums kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu, atkarībā no meža augšanas apstākļu tipa mežs atjaunojams šādā termiņā:

- 2.1. ne vēlāk kā piecus gadus (ieskaitot ciršanas gadu) pēc cirtes veikšanas vai citu faktoru ietekmes – silā, mētrājā, lānā, vērī, gāršā, grīnī, slapjajā mētrājā, slapjajā damaksnī, slapjajā vērī, slapjajā gāršā, dumbrajā, lieknā, viršu ārenī, mētru ārenī, platlapju ārenī, viršu kūdrenī, mētru kūdrenī, platlapju kūdrenī;
- 2.2. ne vēlāk kā desmit gadus (ieskaitot ciršanas gadu) pēc cirtes veikšanas vai citu faktoru ietekmes – purvājā un niedrājā.

III. Kritēriji mežaudzes atzīšanai par atjaunotu

3. Mežaudzi atzīst par atjaunotu, ja tā atbilst šādiem kritērijiem:

- 3.1. jaunās mežaudzes sugu sastāvs atbilst šo noteikumu pielikumā noteiktajam. Grīnī, slapjajā mētrājā, slapjajā damaksnī, viršu ārenī, mētru ārenī, viršu kūdrenī, mētru kūdrenī pieļaujama segaudze (segaudze ir koki, kuri rada labvēlīgus mikrovides apstākļus valdošās sugas attīstībai), ja segaudzes koku skaits nepārsniedz 2000 koku uz hektāra un tie ir vienmērīgi izvietoti. Segaudzes kokus uzskaita atsevišķi un atjaunotās mežaudzes kokiem nepieskaita;
- 3.2. šo noteikumu pielikumā minēto koku sugu ir vismaz 80 procentu no uzskaitītajiem kokiem;
- 3.3. minimālais atjaunotās mežaudzes koku augstums skuju kokiem ir 0,1 metrs, lapu kokiem – 0,2 metri, vērī un gāršā lapu kokiem – 0,5 metri;
- 3.4. atjaunotajā platībā iesaistošo un kopto koku skaits atkarībā no valdošās koku sugas ir:

3.4.1. priedei – ne mazāk kā 3000 koku uz hektāra. Vairākus vienā sējvietā iesaucamos kokus skaita par vienu koku. (Sējvieta ir sēšanai sagatavota atsevišķa vieta, kur augsne tiek iesēts noteikts sēklu daudzums un kura paredzēta viena koka izaudzēšanai.);

3.4.2. eglei – ne mazāk kā 2000 koku uz hektāra;

3.4.3. ozolam, osim, vīksnai, gobai, kļavai, dižskābardim un skābardim – ne mazāk kā 1500 koku uz hektāra;

3.4.4. apsei, bērnam, melnalksnim, baltalksnim un liepai – ne mazāk kā 2000 koku uz hektāra (ja melnalksnis atjaunojas ar celma atvasēm, pie viena celma uzskaita ne vairāk kā četras atvases);

3.5. iesaucamo koku izvietojums ir vienmērīgs – vidējais koku skaits nav mazāks par šo noteikumu 3.4.apakšpunktā minēto un koku skaits 90 procentos no uzskaites parauglaukumiem nav mazāks par 70 procentiem no šo noteikumu 3.4.apakšpunktā noteiktā minimālā iesaucamo koku skaita;

3.6. maksimālā platība, kurā nav iespējama mežaudzes atjaunošana (treilēšanas vai pievešanas ceļi), nedrīkst pārsniegt 12 procentus no kopējās atjaunojamās platības. Kokus neuzskaita treilēšanas un pievešanas ceļos, kā arī tērcēs un pārmitrās vietās;

3.7. atjaunotā mežaudze ir kopta, ja ap katru no šo noteikumu 3.1. un 3.3.apakšpunktam atbilstošiem vienmērīgi izvietotiem kokiem, kuru skaits nav mazāks par šo noteikumu 3.4.apakšpunktā minēto, 30–50 centimetru rādiusā zālaugu un konkurējošo koku augstums nepārsniedz trīs ceturtdaļas no šo koku augstuma. Par savstarpēji konkurējošiem kokiem neuzskata skuju kokus, ozolu, osi, vīksnu, gobu, kļavu, dižskābardi un skābardi.

4. Mežaudzi atzīst par atjaunotu, ja mežaudzes (neskaitot segaudzi) valdošās sugas koku vidējais augstums atjaunotajā platībā pārsniedz divus metrus un ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

4.1. mežaudze atbilst šo noteikumu 5.punktā minētajiem koptas mežaudzes (jaunaudzes) kritērijiem;

4.2. koku skaits nav mazāks par minimālo koku skaitu, kas noteikts normatīvajos aktos par koku ciršanu meža zemēs.

IV. Atjaunotās mežaudzes (jaunaudzes) kopšanas pārbaudes kritēriji

5. Atjaunotās mežaudzes (jaunaudzes) kopšana ir kopšanas cirte mežaudzē, kuras vidējais augstums ir līdz sešiem metriem. Mežaudzi uzskata par koptu, ja tā atbilst šādiem kritērijiem:

5.1. koku sugu sastāvs atkarībā no meža augšanas apstākļu tipa atbilst šo noteikumu pielikumā noteiktajam;

5.2. priežu mežaudzēs apšu piemistrojuma nav vairāk par pieciem procentiem no kopējā koku skaita;

5.3. mežaudzē, kur valdošās sugas koku vidējais augstums ir no diviem līdz sešiem metriem (izņemot šo noteikumu 8.punktā noteiktos gadījumus), atkarībā no valdošās sugas ir šāds koku skaits:

5.3.1. priedes – ne vairāk kā 4500 koku uz hektāra;

5.3.2. egles – ne vairāk kā 3000 koku uz hektāra;

5.3.3. apses, bērzi, melnalkšņi, baltalkšņi un liepas – ne vairāk kā 3000 koku uz hektāra.

6. Koku minimālais un kritiskais skaits jaunaudzē ir noteikts citos normatīvajos aktos.

7. Veicot kopšanas cirti atjaunotajā mežaudzē (jaunaudzē), pieļaujama sugu nomaiņa atbilstoši šo noteikumu pielikumā minētajām sugām.

8. Maksimālais koku skaits netiek ierobežots:

- 8.1. purvājā, niedrājā, dumbrājā un lieknā;
- 8.2. lapu koku mežaudzēs, kur kopšanu veic, atbrīvojot augšanas telpu ne mazāk kā 500 nākotnes kokiem (mežaudzes augstākajiem kokiem ar taisnu stumbru un simetrisku, labi attīstītu vainagu, kurus paredzēts audzēt līdz nociršanai galvenajā cirtē un kuru suga ir piemērota meža augšanas apstākļu tipam);
- 8.3. ozola, oša, vīksnas, gobas, kļavas, dižskābarža, skābarža tīraudzēs, kā arī audzēs, kurās minēto koku sugu skaits ir vismaz 1500 koku uz hektāra un kopšana veikta, atbrīvojot tiem augšanas telpu.
9. Kopšanas pārbaudēs neuzskaita tos kokus, kuru augstums nepārsniedz trīs ceturtdaļas no audzes valdošās koku sugas vidējā augstuma.
10. Valsts meža dienests no 1.jūlija līdz 1.oktobrim jebkura apsaimniekotāja mežā pārbauda meža atjaunošanas un atjaunoto mežaudžu (jaunaudžu) kopšanas kvalitāti:
- 10.1. līdz 1.oktobrim Valsts meža dienests pārbauda visas platības, kurām kārtējā gadā beidzas noteiktais atjaunošanas termiņš;
- 10.2. pēc meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja iesniegtās informācijas par meža atjaunošanu Valsts meža dienests pārbauda arī pārējās saņemtajā informācijā minētās platības;
- 10.3. atjaunoto mežaudžu (jaunaudžu) kopšanu Valsts meža dienests pārbauda periodiski izlases veidā.
11. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2000.gada 10.oktobra noteikumus Nr.354 "Meža atjaunošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2000, 360./362., 446./447.nr.).

Ministru prezidents A.Bērziņš

Zemkopības ministrs A.Slakteris

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2001.gada 19.septembri.

Pielikums

Ministru kabineta

2001.gada 11.septembra noteikumiem Nr.398

Meža augšanas apstākļiem piemērotās koku sugas

Nr. p.k.	Meža augšanas apstākļu tips	Koku suga
1	2	2
1.	Sils (Sl) Mētrājs (Mr) Lāns (Ln) Grīnis (Gs) Slapjais mētrājs (Mrs)	Priede (P)